

Praca szuka człowieka czyli barometr zawodów

Opracowała:
mgr Katarzyna Ziętara
doradca zawodowy

Barometr Zawodów

Barometr zawodów to jednoroczna **prognoza sytuacji w zawodach**. Barometr dzieli zawody na trzy grupy: deficytowe, zrównoważone i nadwyżkowe.

Geneza

- Barometr zawodów pochodzi ze **Szwecji**. Jego metodologia została wypracowana w latach dziewięćdziesiątych dwudziestego wieku jako element szerszego systemu prognozowania zmian na rynku pracy.
- W 2007 roku Barometr zawodów został zaadaptowany przez pracowników publicznych służb zatrudnienia w południowo-zachodniej **Finlandii**. Od tego czasu udało się Finom rozwinąć badanie i z powodzeniem zastosować w całym kraju.
- W 2009 roku pracownicy Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie (w ramach projektu Małopolskie Obserwatorium Rynku Pracy i Edukacji) poznali założenia Barometru podczas **wizyty studyjnej w Turku**. W tym samym roku udało się przeprowadzić pilotaż badania w województwie małopolskim, we współpracy z sześcioma powiatowymi urzędami pracy. Od 2010 roku Barometr zawodów realizowany jest w całej Małopolsce.
- W 2015 roku zalety Barometru doceniło Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, podejmując decyzję o realizacji badania w całej Polsce. Koordynatorem krajowym został Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie. Za koordynację badania w regionach odpowiadają poszczególne wojewódzkie urzędy pracy.

Metodologia

- O badaniu
- Barometr zawodów jest badaniem jakościowym. Powstaje osobno dla każdego powiatu w Polsce. Opiera się na opinii ekspertów, którzy na przełomie III i IV kwartału spotykają się i wspólnie analizują sytuację w poszczególnych zawodach.
- Uczestnicy badania (pracownicy powiatowych urzędów pracy, prywatnych agencji zatrudnienia oraz innych instytucji zorientowanych w sytuacji na lokalnym rynku pracy) w toku dyskusji udzielają odpowiedzi na następujące pytania:
 1. Jak zmieni się zapotrzebowanie na pracowników w danym zawodzie w nadchodzącym roku? Czy będzie ono rosnąć, maleć czy pozostanie bez zmian?
 2. Jak będzie się kształtować relacja między dostępną siłą roboczą a zapotrzebowaniem na pracowników w danym zawodzie? Czy wystąpi deficyt poszukujących pracy czy ich nadwyżka, czy może popyt i podaż zrównoważą się?
- Podczas oceny eksperci posługują się danymi na temat liczby ofert pracy oraz liczby osób zarejestrowanych w konkretnym zawodzie. Uwzględniają również sytuacje, gdy w danej profesji większość ofert stanowić będą oferty staży.

Metodologia

- Lista zawodów ocenianych przez ekspertów została przygotowana na podstawie „**Klasyfikacji zawodów i specjalności**” (KZiS).
- liczba pozycji została ograniczona tak, by eksperci mogli przeanalizować całą listę podczas jednego spotkania;
- nazwy zawodów zostały dobrane w taki sposób, aby lepiej pasować do nazewnictwa stosowanego przez pracodawców oraz osoby poszukujące pracy;
- lista jest uaktualniana raz w roku;
- aby zachować porównywalność prognoz w kolejnych latach liczba zmian w liście zawodów jest ograniczana do niezbędnego minimum.
- Uczestnicy paneli oceniają tylko te zawody, które występują na lokalnym rynku pracy. Jeśli nie dysponują wiedzą na temat sytuacji w danym zawodzie, pomijają go – dlatego lista profesji, które ostatecznie znajdą się w prognozie powiatowej, może być krótsza od maksymalnej.
- Po przeprowadzeniu paneli eksperckich w każdym z powiatów tworzony jest „Barometr zawodów” dla województwa. Powstaje on poprzez agregację informacji zebranych w ramach poszczególnych paneli powiatowych.

Metodologia

- Największą zaletą **Barometru** jest to, że pozwala uwzględnić kwalifikacje pracowników i rzeczywiste przygotowanie do wykonywania zawodu. Barometr bierze pod uwagę czy osoby bezrobotne zarejestrowane w danej profesji są rzeczywiście zdolne do podjęcia pracy, tj. czy posiadają odpowiednie kwalifikacje oraz potwierdzające je certyfikaty, czy dysponują odpowiednim doświadczeniem zawodowym i czy chcą podjąć zatrudnienie. Dzięki czemu przedstawia bliższą rzeczywistości relację podaży do popytu na lokalnym rynku pracy.

Uczestnicy

- Badanie jest przeprowadzane na zlecenie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Koordynatorem krajowym jest Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie. Na poziomie wojewódzkim Barometr zawodów koordynowany jest przez wojewódzkie urzędy pracy.
- Koordynator krajowy badania: **Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie**

Barometr zawodów

Wyniki badania są przydatne dla:

- Bezrobotnych i poszukujących pracy,
- Doradców zawodowych i pośredników pracy,
- Powiatowych Urzędów Pracy,
- Wojewódzkiej i Powiatowej Rady Rynku Pracy,
- Instytucji edukacyjnych,
- Akademickich i szkolnych ośrodków kariery,
- Ochotniczych Hufców Pracy.

Użyteczność Barometru zawodów

- Planowanie działań strategicznych;
- Uzasadnienie realizacji projektów w wybranych obszarach oraz określanie kierunków działań projektu;
- Realizacja i planowanie szkoleń;
- Opiniowanie kierunków kształcenia;
- Kontakt z młodzieżą w ramach realizacji zadań doradcy zawodowego
- Kontakt z pracodawcami;
- Funkcja informacyjno – wizerunkowa.

O badaniu

- **Zawody deficytowe** to takie, w których liczba wolnych miejsc pracy jest większa niż liczba osób zainteresowanych podjęciem pracy i spełniających wymagania pracodawców (najtrudniej pracodawcom znaleźć kandydatów do pracy)
- **Zawody zrównoważone** to te, w których liczba wolnych miejsc pracy jest zbliżona do liczby osób zainteresowanych podjęciem pracy i spełniających wymagania pracodawców
- **Zawody nadwyżkowe**, w których liczba wolnych miejsc jest mniejsza niż liczba osób zainteresowanych podjęciem pracy i spełniających wymagania pracodawców (najtrudniej osobom poszukującym pracy znaleźć zatrudnienie)
- Barometr pokazuje zapotrzebowanie na zawody w każdym z powiatów w Polsce oraz na poziomie województw.

Zawody z deficytem pracowników

Na występowanie zawodów deficytowych na lokalnym rynku pracy wpływają:

- brak wymaganych umiejętności,
- brak lub utrata kwalifikacji i uprawnień,
- niewystarczające doświadczenie zawodowe,
- nieodpowiedni wiek kandydatów do pracy – zbyt wysoki lub zbyt niski,
- zły stan zdrowia,
- brak chęci do pracy,
- wyjazdy do pracy za granicą,
- nieatrakcyjne warunki zatrudnienia, w tym wynagrodzenie nieadekwatne do rodzaju pracy,
- praca poza miejscem zamieszkania wymuszająca rozłąkę z rodziną lub wymagająca czasochłonnych i kosztownych dojazdów,
- „konkurencja” ze strony świadczeń socjalnych, sprawiająca, że podejmowanie pracy nie jest opłacalne.

Barometr zawodów – jak to działa

- Barometr zawodów znajduje się na stronie internetowej <https://barometrzawodow.pl/>
- Jest to bardzo elastyczne narzędzie, można go używać na wiele różnych sposobów, zależnie od potrzeb.
- Użytkownik może wygenerować sobie plakaty z danymi o nadwyżkach, równowadze i deficycie zawodów dla danego województwa, które następnie może wydrukować, wyeksportować do formatu PDF albo tabeli, którą można wyświetlić np. w programie Microsoft Excel.
- Dostępny jest także generator, który wszystkie dane umieszcza w wygodnej tabelce (tak, jak powyżej, można ją otworzyć za pomocą dostępnych arkuszy kalkulacyjnych lub w przeglądarce)
- Kolejnym dostępnym narzędziem jest prognoza dla branży, dzięki której użytkownik może wygenerować prognozowane zapotrzebowanie dla danego województwa w zawodach należących do konkretnej branży (wybór z listy). Dane są przedstawione w formie tabel, które również można wyeksportować lub wydrukować.
- W zakładce Dane o zawodach można znaleźć informacje o zarejestrowanych bezrobotnych z wybranego województwa/powiatu dla danego zawodu a także ilość ofert pracy dla tego zawodu znajdujących się w Centralnej Bazie Ofert Pracy (CBOP) w I i II półroczu poprzedniego roku.
- W zakładce Dane o zawodach znajduje się również wyszukiwarka zawodów znajdująca zawody po wpisanych słowach kluczowych i pokazująca prognozowane zapotrzebowanie na te zawody na terenie Polski oraz lista zawodów zarówno alfabetyczna, jak i podzielona według branż.
- W Publikacjach użytkownik może znaleźć Raporty wojewódzkie podsumowujące dany rok i informujące o sytuacji na rynku pracy w danym województwie.

Barometr zawodów – jak to działa

- Na stronie głównej jest również dostępna interaktywna mapa Polski, na której użytkownik może wybrać sobie województwo, które go interesuje, zawód, dla którego będą wyświetlone dane, a następnie rodzaj informacji, które go interesują (relacja między dostępnymi pracownikami a potrzebami pracodawców oraz zmiana zapotrzebowania na pracowników)

Wybierz województwo*

cała Polska

Wybierz rok*

< 2025 >

Wybierz rodzaj prognozy*

☒ relacja między dostępnymi pracownikami a potrzebami pracodawców

☐ zmiana zapotrzebowania na pracowników

Wybierz zawód*

Wybierz wartość...

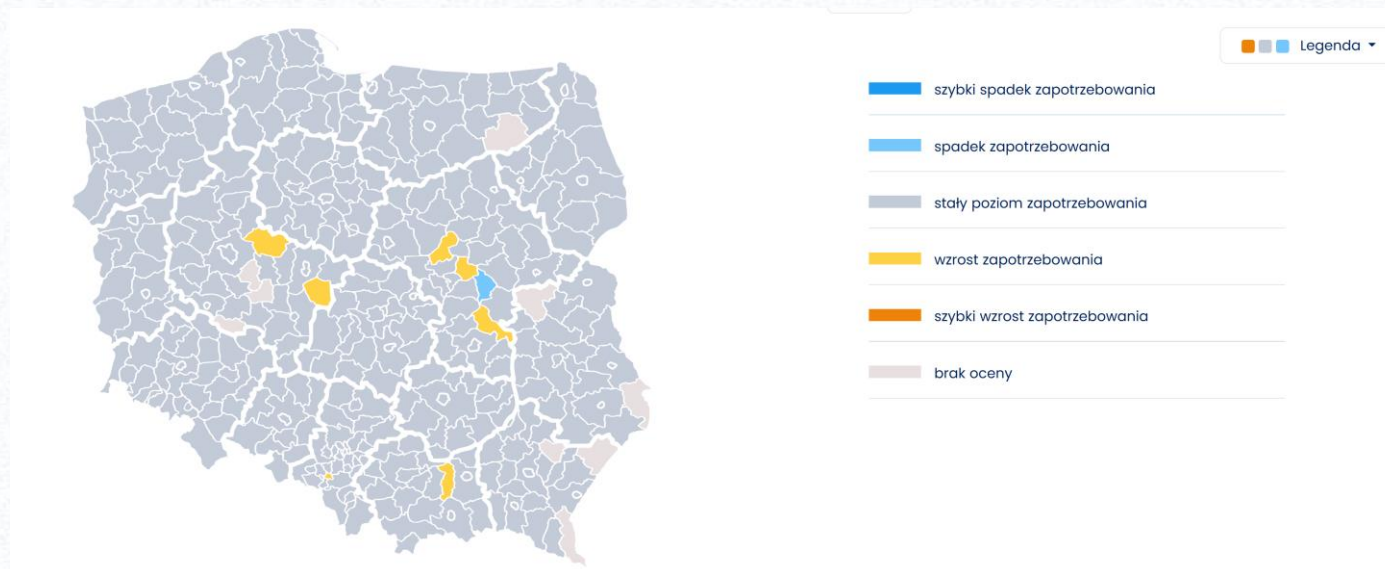
🔔 Nie wiesz jaki zawód Cię interesuje?

Wybierz

* niezbędne dane

Barometr zawodów – jak to działa

- Następnie dane te zostaną naniesione na mapę Polski podzieloną na powiaty.

Generator plakatów

Wyszukaj prognozę na plakacie

Wybierz obszar prognozy

krajowa

województwa

powiatowa

Wybierz województwo

Wybierz województwo...

Prognoza na rok

2025

Wybierz grupę zawodów

wszystkie

zawody deficytowe

zawody w równowadze

zawody nadwyżkowe

Wybierz

Województwo: śląskie

Deficyt poszukujących pracy

elektrycy, elektromechanicy i elektrycy
kierownicy autobusów
kierownicy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych
lekarze
mechanicy pojazdów samochodowych
murarze i tynkarze
nauczyciele praktycznej nauki zawodu

nauczyciele przedmiotów zawodowych
nauczyciele przedszkoli
nauczyciele szkół specjalnych i oddziałów integracyjnych
opiekunowie osoby starszej lub niepełnosprawnej
pielęgniarki i położne
pracownicy robót wykończeniowych w budownictwie

pracownicy służb mundurowych
psycholodzy i psychoterapeuci
robotnicy budowlani
samodzielnii księgowi
spawacze

Równowaga popytu i podaży

administratorzy stron internetowych
agenci ubezpieczeniowi
akustycy i realizatorzy dźwięku
analitycy, testerzy i operatorzy systemów
teleinformatycznych
animatory kultury i organizatorzy imprez
architekci i urbaniści
architekci krajobrazu
archiwisci i muzealnicy
asystenci w edukacji
betoniarze i zbrojarze
bibliotekoznawcy, bibliotekarze i specjaliści informacji naukowej
biolodzy i biotechnolodzy
blacharze i lakiernicy samochodowi
brukarze
cieśle i stolarze budowlani
cukiernicy
dekarze i blacharze budowlani
dentyści
diagnosta laboratoryjni medyczni
diagnosta samochodowi
dziennikarze i redaktorzy
ekonomiści
farmaceuci
fiolodzy i tłumacze
filozofowie, historycy, politolodzy i kulturoznawcy
fizjoterapeuci i masażysty
florysty
fotografowie
fryzjerzy
geodeci i kartografowie
gospodarze obiektów, portierzy, woźni i dozory
górnicy i operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych
graficy komputerowi
inspektorzy nadzoru budowlanego
instruktorzy nauki jazdy
instruktorzy rekreacji i sportu
inżynierowie budownictwa
inżynierowie chemii i chemicy
inżynierowie elektrycy i energetycy
inżynierowie inżynierii środowiska
inżynierowie mechanicy
kamieniarze
kelnerzy i barmani
kierownicy samochodów osobowych
kierownicy budowy
kierownicy ds. logistyki
kierownicy ds. produkcji
kierownicy ds. usług
kierownicy ds. zarządzania i obsługi biznesu

kierownicy sprzedaży
kierownicy w instytucjach społecznych i kultury
kosmetyczki
krawcy i pracownicy produkcji odzieży
kucharze
lakiernicy
listonosze i kuryerzy
logopedzi i audjofonolodzy
magazynierzy
maszyniści
mechanicy-monterzy maszyn i urządzeń
meteorolodzy, geolodzy, geografowie
monterzy elektronicznych
monterzy instalacji budowlanych
monterzy konstrukcji metalowych
monterzy okien i szklarzy
nauczyciele nauczania wczesnoszkolnego
nauczyciele przedmiotów ogólnokształcących
obuwicy
ogrodnicy i sadownicy
operatorzy aparatury medycznej
operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych
operatorzy maszyn do produkcji i przetwórstwa papieru
operatorzy maszyn do produkcji wyrobów cementowych i kamiennych
operatorzy maszyn do produkcji wyrobów chemicznych
operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych
operatorzy maszyn rolniczych i ogrodniczych
operatorzy obrabianek skrawających
operatorzy urządzeń dźwiękowo-transportowych
opiekunki dziecięce
optycy i pracownicy wytwarzający protezy
pedagodzy
personel sprzątający
piekarze
plastycy, dekoratorzy wnętrz i konserwatorzy zabytków
pomocze kuchenne
pomocze w gospodarstwie domowym
pozostali specjaliści edukacji
pracownicy administracji i biur
pracownicy biur podróży i obsługi turystycznej
pracownicy ds. BHP
pracownicy ds. budownictwa drogowego i kolejowego
pracownicy ds. jakości
pracownicy ds. ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju
pracownicy ds. rachunkowości i księgowości
pracownicy ds. techniki dentystycznej
pracownicy fizyczni w produkcji i pracach prostych
pracownicy myjni, pralni i prasowni

pracownicy obsługi ruchu szynowego
pracownicy ochrony fizycznej
pracownicy poczty
pracownicy poligraficzni
pracownicy przetwórstwa metali
pracownicy przetwórstwa spożywczego
pracownicy socjalni
pracownicy sprzedaży internetowej
pracownicy telefonicznej i elektronicznej obsługi klienta,
ankieterzy, telefonierzy
pracownicy usług pogrzebowych
pracownicy zajmujący się zwierzętami
prawnicy
projektanci i administratorzy baz danych, programiści
projektanci wzornictwa przemysłowego i operatorzy CAD
przedstawiciele handlowi
przetwórcy mięsa i ryb
ratownicy medyczni
receptjonści i rejestratorzy
robotnicy leśni
robotnicy obróbki drewna i stolarze
robotnicy obróbki skóry
rolnicy i hodowcy
rzemieślnicy obróbki szkła i metali szlachetnych
sekreтари i asystenci
socjolodzy i specjaliści ds. badań społeczno-ekonomicznych
specjaliści ds. administracji
specjaliści ds. finansowych
specjaliści ds. organizacji produkcji
specjaliści ds. PR, reklamy, marketingu i sprzedaży
specjaliści ds. projektowania, wdrażania i doskonalenia
produktów i usług cyfrowych
specjaliści ds. rynku nieruchomości
specjaliści ds. zarządzania zasobami ludzkimi i rekrutacji
specjaliści elektroniki, automatyki i robotyki
specjaliści rolnictwa i leśnictwa
specjaliści technologii żywności i żywienia
specjaliści telekomunikacji
spedytorki i logistyk
sprządawcy i kasjerzy
szefowie kuchni
ślusarze
tapicerzy
technicy budownictwa
technicy informatyki
technicy mechanicy
weterynarze
windykatorzy
wychowawcy w placówkach oświatowych i opiekuńczych
zaopatrzeniowcy i dostawcy

Generator tabeli

Zdefiniuj tabelę

Co chcesz porównywać?

obszary

lata

Wybierz województwa

Wpisz czego szukasz...

Usuń województwa

Wybierz powiaty

Wybierz wartość...

Usuń powiaty

Dane za rok

<

2025

>

Wybierz zawody

Wybierz wartość...

Usuń zawody z listy

Wybierz rodzaj prognozy

☒ relacja między dostępnymi pracownikami a potrzebami pracodawców

☐ zmiana zapotrzebowania na pracowników ⓘ

Wybierz

	A	B	C	D	E	F	G
1	Rok	Grupy zaw	Województwo	Powiat	Relacja między dostępnymi pracownikami a potrzebami pracodawców	Główny powód deficytu:	Komentarz do relacji
2	2025	administra	Małopolskie		równowaga		
3	2025	administra	Małopolskie	Kraków	równowaga		
4	2025	ekonomiśc	Małopolskie		równowaga		
5	2025	ekonomiśc	Małopolskie	Kraków	nadwyżka		
6	2025	filolodzy i t	Małopolskie		równowaga		
7	2025	filolodzy i t	Małopolskie	Kraków	równowaga		
8	2025	krawcy i pr	Małopolskie		równowaga		
9	2025	krawcy i pr	Małopolskie	Kraków	równowaga		
10	2025	mechanicy	Małopolskie		deficyt		
11	2025	mechanicy	Małopolskie	Kraków	deficyt	kandydaci nie spełniają wymagań pracodawców	
12	2025	nauczyciel	Małopolskie		deficyt		
13	2025	nauczyciel	Małopolskie	Kraków	duży deficyt	kandydatom nie odpowiadają warunki pracy	
14							
15							
16							
17							
18							
19							
20							
21							
22							
23							
24							
25							
26							
27							
28							
29							
30							
31							
32							
33							
34							
35							
36							

Prognoza dla branży

Wyszukaj prognozę dla branży

Wybierz obszar prognozy

krajowa

wojewódzka

powiatowa

Wybierz województwo

Wybierz województwo

Prognoza na rok

2025

Wybierz branże

☐ wszystkie branże

☐ administracyjno-biurowa

☐ biologiczno-chemiczno-geograficzna

☐ budowlana

☐ edukacyjna

☐ elektro-energetyczna

☐ finansowo-prawna

☐ gastronomiczno-turystyczna

☐ handlowa

☐ informatyczna

☐ kulturalno-społeczna

☐ mechaniczno-motoryzacyjna

☐ medyczno-opiekuńcza

☐ ochrony i bezpieczeństwa

☐ produkcyjno-przetwórcza

☐ rolno-hodowlano-leśna

☐ spożywcza

☐ TSL (transport-spedycja-logistyka)

☐ usługowa

Wybierz

województwo małopolskie

www.barometrzwodow.pl

Branże: edukacyjna

[] - pokazują liczbę zawodów w danej kategorii

edukacyjna

DEFICYT [6]

Nauczyciele praktycznej nauki zawodu
Nauczyciele przedmiotów ogólnokształcących
Nauczyciele przedmiotów zawodowych
Nauczyciele przedszkoli
Nauczyciele szkół specjalnych i oddziałów integracyjnych
Pedagodzy

ROWNOWAGA [5]

Asystenci w edukacji
Instruktorzy nauki jazdy
Nauczyciele nauczania wczesnoszkolnego
Pozostali specjaliści edukacji
Wychowawcy w placówkach oświatowych i opiekuńczych

Barometr zawodów – raporty

Wnioski

- Barometr zawodów wyraźnie pokazuje, że rynek pracy jest dynamiczny i zapotrzebowanie na różne profesje ciągle się zmienia.
- Analiza barometru pozwala zidentyfikować kluczowe trendy na rynku pracy, takie jak rosnące zapotrzebowanie na specjalistów w określonych sektorach oraz potencjalne nadwyżki w innych obszarach.
- Barometr zawodów jest cennym narzędziem do prognozowania przyszłego zapotrzebowania na pracowników, co ma znaczenie zarówno dla osób planujących karierę, jak i dla pracodawców oraz instytucji edukacyjnych.
- Wyniki barometru mogą stanowić wskazówkę przy wyborze ścieżki edukacyjnej i zawodowej, sugerując obszary z największymi perspektywami zatrudnienia.
- Warto rozwijać umiejętności, które są i będą poszukiwane na rynku pracy, a także być otwartym na przekwalifikowanie w dynamicznie zmieniającym się środowisku.
- Zapoznanie się z barometrem zawodów pozwala na podejmowanie bardziej świadomych decyzji dotyczących swojej przyszłości zawodowej, zwiększając szanse na znalezienie stabilnego i satysfakcjonującego zatrudnienia.

Dziękuję za uwagę

mgr Katarzyna Ziętara